

חובות הלצות

השער הרביעי – שער הבטחון

הקדמה

בבטחון על האלהים יתברך [לבדו]: ויחלק לפתיחה ושבעה פרקים:

אמר המהכר, מפני שקדם מאמרנו בחיוב קבלת [משמעת] [עבודת] האלהים, ראיתי להביא אחריו מה שהוא [החמור] [צריך] יותר מכל הדברים לעובד האלהים ית', והוא הבטחון עליו בכל דבריו, בעבור מה שיש בו מן התועלויות הגדולות בענין [הדת] [התורה] ובענין העולם. ותועלותיו בו [בדתו] [בתורתו], מהם מנוחת נפשו ובטחונו על אלהיו יתברך, כמו שהעבד חייב לבטוח על אדוניו, מפני שאם איננו בוטח באלהים בוטח בזולתו, ומי שבוטח בזולת ה', מסיר האלהים השגחתו מעליו¹, ומניח אותו ביד מי שבטח עליו. ויהיה [בדרגת] [כמי] שנאמר בו [ירמיה ב יג] כי שתים רעות עשה עמי אתי עזבו מקור מים חיים לחצב להם בארות בארת נשקרים [אשר לא יכלו המים]. ואמר [תהלים קו ב] וימירו את כבודם בתבנית שור אכל עשב. ואמר הכתוב [ירמיה יז ז] ברוך הנגר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו. ואמר [תהלים מ ה] אשרי הנגר אשר ישם ה' מבטחו ולא פנה אל רהבים ושטי כזב. ואמר [ירמיה יז ה] [כה אמר ה'] ארור הנגר אשר יבטח באדם ושם בשור זרעו ומן ה' יסור לבו.

[ומי שבטוח על עצתו] [ואם יבטח על חכמתו] ותחבולותיו וכח גופו והשתדלותו, [ימסרהו ה' ביד עצמו ואז יתאכזב מיגיעו] [ייגע לריק] ויחלש כחו ותקצר תחבולתו מהשיג הפצו, כמ"ש הכתוב [איוב ה יג] לכד חכמים בערמם [נעצת נפתלים נמהרה]. ואמר [קהלת ט יא] שבתתי וראה תחת השמש כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים המלחמה [ונם לא לחכמים להם ונם לא לנבנים עשר ונם לא לידעים חן כי עת ופגע יקרה את כלם]. ואמר [תהלים לד יא] כפירים רשו ורעבו ודרשי ה' [לא יחסרו כל טוב]. ואם יבטח ברוב עשרו, יוסר ממנו וישאר לזולתו, כמ"ש [איוב כו יט] עשיר ישכב ולא יאסף עינו פקח ואיננו. ואמר [משלי כג ד] אל תיגע להעשיר מבינתך חדל. ואמר [שם ה] התעורף [התעורף] עיניך בו ואיננו וכי עשה יעשה לו כנפים כנשר ועיף [יעורף] השמים. ואמר [ירמיה יז יא] [קרא דגר ולא ילד² עשה עשר ולא במשפט] בחצי ימו [ומיו] יעזבנו [ונבאחריתו יהיה נבל]. או תמנע ממנו הנאתו בו, כאשר אמר החכם [קהלת ו ב] [איש אשר יתן לו האלהים עשר ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאוה] ולא ישליטנו האלהים [לאכל מפנו כי איש נכרי יאכלנו זה הבל וחלי רע הוא], ויהיה אצלו פקדון ששומר אותו מן הפגעים עד שישוב למי שהוא ראוי לו, כמ"ש [שם ב כו] [כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמה] ולחוטא נתן ענין לאסוף ולקנוס לתת לטוב לפני האלהים [נס זה הבל ורעות רוח]. ואמר [איוב כז יז] יכין וצדיק ילפש וכסף גקי יחלק.

ואפשר שיהיה הממון סיבת רעתו ואבדן נפשו, כמ"ה [קהלת ה יב] יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור לבצעליו לרעתו.

ומהם³, שהבוטח באלהים יביאנו הבטחתו עליו שלא [להיכנע] [יעבוד] זולתו, ושלא יקוה לאיש, ולכן לא יכנע להם ולא יחזר אחריהם ולא יתלוה עמהם שלא בעבודת ה' ולא ולא יחוש להם ולא ייר מלחלוק עליהם] [ולא ייחל לבני אדם, ולא יעבדם להתרצות אליהם, ולא יחניף להם ולא יסכים עמהם בבלתו עבודת האלהים ולא יפחידו ענינם ולא יירא ממחלקותם], אבל יתפשט מבגדי טובותם [וחובת] [וטורה] הודאתם וחובת תגמולם. ואם יוכיח אותם לא [ישמר בהם] [יוהר בכבודם], ואם יכלימם לא יבוש מהם,

¹ היינו שהשגחתו ית' עליו בפרטות הוא בסתר ולא בגלוי (א' מהמשגיחים בשם ר' ירוחם). היינו הסעייתא דשמיא הוא רק כפי הבטחון (מכתב מאליהו ח"ג 84), היינו שהאדם לא יזכה לניסים אלא רק לטבע, שהנהגה עם האדם היא בדיוק לפי אותה הבחינה שבתוך תחום השגתו וכאשר מדרגתו בבחינת עולם דלמטה מתנהגים עמו בהנהגה של אותה הבחינה (מכתב מאליהו שם ח"ג עמוד 242), נס מתגלה רק למי שמדרגתו לראות את יד ה' גם במקום שידו מכוסה מבלי זה אי אפשר להגיע לגילוי של השגחה פרטית (מכתב מאליהו ח"ד 121).

² פי' רש"י ולא ילד - הקורא הזה מושך אחריו אפרוחים שלא ילד. דגר - ציפוף שמצפץ העוף בקולו למשוך אפרוחין אחריו ואלו שהקורא דגר לא ילכו אחריו משיגדלו שאינם מינו כן עושה עושר ולא במשפט. ³ היינו מעלה בבטחון.

חובות הלצות

[ולא ישבח בעיניהם אל השוא שבידם] (ולא ייפה להם השקר), כמ"ש הנביא (ישעיה נ ז) ואדני יהו"ה יעזר לי על כן לא נקלמתי על כן שמתי פני בחלמיש ואדע כי לא אבוש. ואמר (יחזקאל ב ו) [ואתה כן אדם] אל תירא מהם ומדברייהם אל תירא [כי סרבים וסלונים אותך ואל עקרבם אתה יושב מדברייהם אל תירא ומפניהם אל תחת כי בית מרי המה], ואמר (שם) מדבירהם אל תירא, ומפניהם אל תחת. ואמר (ירמיה א ח) אל תירא מפניהם [כי אתך אני להצלה נאם יהו"ה]. ואמר (שם ז) [ואתה תאזר מתניך וקמת ודברת אליהם את כל אשר אנכי אצוה] אל תחת מפניהם [פן אחתך לפניהם]. ואמר (יחזקאל ג ט) כשמיך חזק מצר נתתי מצחק [לא תירא אותם ולא תחת מפניהם כי בית מרי המה].

ומהן, שהבוטח באלהים יביאהו בטחונו לפנות את [מחשבותיו] (לבו) מעניני העולם [ולטהר את נפשו במעשה המשמעת, ואז יהיה] (ולייחד לכבו לעניני העבודה, ויהיה) דומה במנוחת נפשו [ושלוח מחשבותיו] (ורוחב לבו) ומיעוט דאגתו לעניני [עולם הזה] (עולמו) לבעל האלכימיה, [אשר הגיע לחקר אמתו במדע ובמעשה ואם היה בטחונו חזק על ה' הרי אז יעדף עליו בעשרה דברים] (והוא היודע להפוך הכסף לזהב והנחושת והבדיל לכסף על ידי חכמה ומעשה. ועוד כי הבוטח באלהים, יש לו עליו יתרון בעשרה דברים).

תחילתם, שבעל הכימיה צריך לדברים מיוחדים למלאכה, [יעלה בידו מאומה] (לא יוגמר לו דבר) זולתם, ולא ימצאם בכל עת ובכל מקום והבוטח באלהים [מזוננו] (טרפו) מובטח לו מכל סיבה מסיבות העולם, כמו שאמר הכתוב (דברים ח ג): [ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך] למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם [כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם], כי הסיבות אינן [תיעדרנה לו] (נבצרות ממנו) בכל עת ובכל מקום, כאשר ידעת [מפרשת] (מדבר) אליהו עם העורבים⁴, ועם האשה האלמנה ועוגת רצפים⁵ וצפחת המים⁶. [ופרשת] (ודבר) עובדיהו עם הנביאים, שאמר (מלכים א יח ג): [הלוא הגד לאדני את אשר עשיתי בהרג איזבל את נביאי ה'] [ואתבא מנביאי ה' מאה איש חמשים חמשים איש במערה ואכלכלם לחם ומים, ואמר (תהלים לד יא): כפירים רשו ורעבו ודרשי ה' לא יחסרו כל טוב, ואמר (שם י): יראו את ה' קדשו כי אין מחסור ליראיו].

והשני, כי בעל הכימיה צריך למעשים ולמלאכות, לא יושלם לו חפצו זולתם, ואפשר שימיתוהו ריחם ועשנם עם התמדת העבודה ואורך היגיעה בהם לילה ויומם, והבוטח באל בבטחה מהפגעים [ובשלוח מחשבה מחלות הצרות, וכל שיבוא עליו] (ולבו בטוח ממצוא הרעות, וכל אשר יבואנו) מאת האלהים יהיה לו [לתאות נפש] (לששון) ולשמחה, [ומזוננו] (וטרפו) בא אליו [בלב שקט ומנוחה ונחת] (במנוחה והשקט ושלוח), כמו שכתוב (תהלים כג ב): [בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני. והשלישי, כי בעל הכימיה [חושש לגלות] (אינו מאמין) על סודו זולתו, מיראתו על נפשו, והבוטח באלהים איננו ירא [על בטחונו] משום אדם [אלא] (בבטחונו, אבל) הוא מתפאר בו, כמו שאמר דוד המלך, עליו השלום (תהלים נו יב): באלהים בטחתי לא אירא מה יעשה אדם לי.

והרביעי, כי בעל הכימיה אינו נמלט מהזמן מהזהב והכסף הרבה לעת צרכו, או שלא יזמין מהם כלום אלא כפי שיספיק לזמן מועט, ואם יזמין ממנו הרבה, יהיה כל ימיו מפחד [פן] (על נפשו שלא) יאבד ממנו [במיני] (בעניני) סיבות האבדה, ולא [ינוח] (ישקוט) לכו, ולא [ישקוט] (תנוח) נפשו מפחדו עליו מהמלך והעם, ואם לא יזמין מהם אלא למלאות [צרכו לזמן] (מחסורו זמן) מועט, [שמא יבצר ממנו לעשות לדבר ההכרחי ביותר שהוא זקוק לו] (אפשר שיבצר ממנו המעשה בעת הצורך הגדול אליו), מפני הימנע סיבות (סיבה) מסיבותיו ממנו. והבוטח באלהים בטחונו חזק באלהיו [שיכלכל] (שיטריך) אותו כרצונו בעת שירצה ובמקום (וממקום) שירצה, כאשר [מכלכל] (יטריך) העובר ברחם אמו והאפרוח בתוך הביצה, אשר אין בה [מעבר אליו מבחוץ] (מקום מפולש להיכנס אליו ממנו דבר מחוצה). והעוף באויר, והדגים במים, והנמלה הקטנה עם חלישותה (והנמלה והתולעת עם חלישותם),

⁴ מלכים א' יז ד.

⁵ שם יט.

⁶ שם טו.

חובות הלצות

וייבצר [המוזן] (הטרף) מהארי (עם תקפו) בקצת הימים [על אף כחו], כמו שכתוב (תהלים לד יא): כפירים רשו ורעבו ודרשי ה' לא יחסרו כל טוב, ואמר (משלי י ג): לא ירעיב ה' נפש צדיק [והנותן רשעים יהדף], ואמר (תהלים לו כה): נער היתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש להם. והחמישי, שבעל הכימיה תחת יראה ופחד על מלאכתו מן [המלך] [הגדול] ועד הקטן שבעם, והבוטח באלהים יראוהו [המלכים] [הגדולים] ונכבדי בני אדם, אף החיות [הבלתי הוגים עד שכלול הדומם] [והאבנים] מבקשות רצונו, כמו שנאמר במזמור יושב בסתר עליון [תהלים צא] עד אחריתו, ואומר (איוב ה יט): ביש צרות יצילך ובשבע לא יגע בך רע ברעב פדך ממנות וובמלקמה מידי תרב עד סוף הענין:

והששי, שבעל הכימיה אינו בטוח מהחליים והמדוים, [המעצבים] [שמערבבין] עליו שמחתו בעשרו, [ואז לא יהנה] [ואינם] מניחין אותו ליהנות ממה שיש לו, ולא להתענג במה שהשיגה ידו, והבוטח בה' בטוח מן המדוים והחליים אלא על דרך הכפרה או [כדי לשלם לו] [על דרך התמורה], כמו שכתוב (ישעיה מ ל) ויעפו נערים ויגעו ובהורים כשול יכשלו, ואמר (שם לא) וקני ה' יחליפו כח [יעלו אבר בנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו], ואמר (תהלים לו יז) כי זרועות רשעים תשב רנה [וסומך צדיקים ה'].

והשביעי, שבעל הכימיה אפשר שלא יגיע אל מזונו במה שיש אצלו מן הזהב והכסף, מפני שלא יהיה האוכל נמצא בעירו בקצת העתים, כמו שנאמר (יחזקאל ז יט): כספם בחוצות ישליכו [וזהבם לנדה יהיה כספם וזהבם לא יוכל להצילם ביום עברת ה' נפשם לא ישבעו ומעיהם לא ימלאו כי מכשול עונם היה], ואמר (צפניה א יח): גם כספם גם זהבם לא יוכל להצילם [ביום עברת ה' ובאש קנאתו תאכל כל הארץ כי כלה אף נקהלה יעשה את כל ישרי הארץ], והבוטח בה' לא [יעדר] [ויבצר] ממנו מזונו בכל עת ובכל מקום עד סוף ימיו, כמו שנאמר (איוב ה כ): ברעב פדך ממנות וובמלקמה מידי תרב, ואמר (תהלים כג א): [מזמור לדוד] ה' רעי לא אחר [בנאות דשא ירביצני על מי מנחות ינהלני], (שם לו יט) לא יבשו בעת רעה ובימי רעבון ישבעו.

והשמיני, שבעל הכימיה אינו מתעכב בשום מקום מיראתו שמא יתגלה סודו, והבוטח באלהים בבטחה בארצו ובמנוחת נפש במקומו, כמו שכתוב (תהלים לו ג): בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה. ואמר (שם כט) צדיקים יירשו ארץ וישכנו לעד עליה. והתשיעי, שבעל הכימיה [ילווהו מקצועו לעולם הבא] [לא תלונו הרמיה (הכימיה) שלו באחריתו], ולא ישיג בה [בעולם הזה זולת מזונו מן העניות] [זולת הבטחון מן הריש] והצורך לבני אדם, והבוטח בה' ילונו גמול בטחוננו בעולם הזה ולעולם הבא, כמו שכתוב (תהלים לב י): [רבים מקאזכים לרשע] [והבוטח בה' חסד יסובבנו], ואמר (תהלים לא כ): מה רב טובך אשר צפנת ליראיך [פעלת להסים בך נגד בני אדם].

והעשירי, שבעל הכימיה, אם [נתפרסם ענינו במעשיו] [יודע ענינו], תהיה סיבת מותו, מפני שמה שהוא [מתעסק] [משתדל] וטורח בו הפך הנהגת העולם, ומנהיג הכל ישליט עליו מי שימיתוהו, [אם לא יצליח] [כשאינו יודע] להעלים את סודו, והבוטח בה', כאשר יודע בטחוננו, יגדל בעיני הבריות, ויכדוהו בני אדם, ויתברכו בקרבתו ובראייתו, ויהיה [סיבת הצלחת] [גורם לתקנת] עירו ולדחות הפגעים מעל אנשי מקומו, כמו שכתוב (משלי י כה): [פעבור סופה ואין רשע] וצדיק יסוד עולם, וכענין לוט בצוער:

ומתועלת הבטחון בה' [יתרומם ויתהדר בעניני הדת] [בענין התורה], כי הבוטח בה', אם הוא בעל ממון, ימהר להוציא חובות האלהים וחובות בני אדם מממונו בנפש [נדיבה ובטוב לב] [הפצה ורוח נדיבה], ואם איננו בעל ממון, יראה כי חסרון הממון טובה משובות המקום עליו, מפני שנסתלקו מעליו החובות, שהוא חייב בהן לאלהים ולבני אדם [ובגלל מיעוט] [בעבור, ומיעוט] טרדת לבו בשמירתו והנהגתו. כמו שנאמר על אחד מן החסידים, שהיה אומר: המקום יצילני מפיזור הנפש, אמרו לו: מה הוא פיזור הנפש. אמר: שיהיה לי ממון בראש כל נהר [ובראש] כל קריה, והוא מה שאמרו, זכרונם לברכה [אבות ב ז]: מרבה נכסים מרבה דאגה, ואמרו [אבות ד א]: איזהו עשיר השמח בחלקו.

חובות הלצות

[והנה הבטוח על ה' ישיג תועליות ההון והוא כלכלתו וינצל מטרת לב בעל ההון ורוב דאגתו עליו כמו שאמר החכם מתוקה (קהלת ה יא) מתוקה שנת העבד אם מעט ואם הרבה יאכל והשבע לעשיר איננו מניח לו לישון].

ומהן, כי הבטוח בה' לא ימנענו רב המזון מבטוח בה', מפני שאיננו סומך על המזון, והוא בעיניו כפקדון [נצטווה] (צווה) להשתמש בו על פנים מיוחדים ובענינים מיוחדים לזמן קצוב, ואם יתמיד קיומו אצלו, לא יבעט בעבורו, [מתפאר בו] (ולא יזכר) טובתו למי שצויה לתת לו ממנו, ולא יבקש עליו גמול הודאה ושבת, אבל הוא מודה לבוראו, יתברך, אשר שמהו סיבה לטובתו (לטובת), ואם יאבד המזון ממנו לא ידאג ולא יאכל לחסרונו, אך הוא מודה לאלהיו בקחתו פקדונו מאתו, כאשר הודה בנתינתו לו, וישמח בחלקו, ואיננו מבקש היזק זולתו, ולא יחמוד אדם בממונו, כמו שאמר החכם (משלי יג כה): צדיק אכל לשבע נפשו [ובטן רשעים תהקר].

אך תועלות הבטחון [על ה' בעולם הזה] (בעולם), מהן, [שקיטת] (מנוחת) הלב מן הדאגות [העולם, והמנוחה מטירוף הנפש] (העולמיות, והשלוח מנדנד הנפש) וצורה לחסרון תאוותיה הגופיות, והוא [נחת ורגיעה ובטחון] (בהשקט ובבטחה ובשלוח) בעולם הזה, כמו שכתוב (ירמיה יז ז): פרוץ הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו, ואמר (ירמיה יז ח): והיה פעין שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו [ולא ירא] (יראה) כי יבא הם והיה עלהו רענן ובשנת בצורת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי. ומהן, מנוחת [הגוף] (הנפש) מלקת בדרכים הרחוקים. אשר הוא מכלה הגופות וממהרת השלמת ימי החיים, כמו שנאמר (תהלים קב כד): ענה בדרךך כחו [כחי] קצר ימי.

ונאמר על אחד מן הפרושים, כי הלך אל ארץ רחוקה לבקש [פרנסתו] (המרף) בתחילת פרישותו, ופגע אדם אחד מעובדי כוכבים בעיר אשר הלך אליה.

אמר לו הפרוש: כמה אתם בתכלית העיורון ומיעוט ההבנה בעבודתכם לכוכבים.

אמר לו האמנושי: ומה אתה עובד.

אמר לו הפרוש: אני עובד הבורא [האחד המכלכל] (היכול המכלכל האחד המטריף), אשר אין כמוהו.

אמר לו האמנושי: [מעשיך סותרים] (פעלך סותר) את דבריך.

אמר לו הפרוש: והיאך.

אמר לו: אילו היה מה [שנדמה לך] (שאמרת) אמת, היה [מפרנסך בעירך כמו שיפרנסך] (מטריף בעירך, כמו שהמטריף) הנה, ולא היית טורח לבוא אל ארץ רחוקה כזאת. ונפסקה טענת הפרוש ושב לארצו, וקבל הפרישות מן העת ההיא ולא יצא (מעירו) אחר כך.

ומהן, מנוחת הנפש והגוף מן המעשים הקשים והמלאכות המייגעות את הגופות, ועזוב [קבלת שרות המלכים במסיהם] (עבודת המלכים והוקיהם) וחמס אנשיהם. והבטוח בה' הוא [נטפל לאד מסבות הפרנסה אלא] (תובע מסיבות המרף) מה שיש בו יותר מנוחה לגופו [ומכבד את מעמדו וקל למחשבתו ואינו מטרידו מלקיים] (ושם טוב לו, ופנאי ללבו, ומה שהוא מפיך יותר) לחובות תורתו עם [ידיעתו הברורה] (יתר אמונתו), כי הסיבה לא תוסף לו [בפרנסתו] (בחוקו) ולא תחסרהו ממנו מאומה, אלא בגזירת האלהים, יתברך, כמו שנאמר (תהלים עה ז): כי לא ממוצא וממערב ולא ממדבר הרים, כי אלהים שופט זה ישפיל וזה ירים. ואמר (שם כג) [מזמור לדוד ה' רעי לא אחקר] בנאות דשא ירביצני על מי מנחות ינהלני.

ומהן, מיעוט [מטרת] (צער) נפשו במסחרו, ואם תתעכב אצלו פרקמטיא, או אם לא יוכל לגבות חובו, או אם יפגעהו חולי בגופו, מפני שהוא יודע, כי הבורא, יתברך, [חכם בעיניו] (מתקן ענינו) יותר ממנו, ובוחר לו טוב יותר ממה שהוא בוחר לעצמו, כמו שנאמר (תהלים סב ו): אף לאלהים דומי נפשי כי ממנו תקנתי.

ומהן, שמחתו [בכל מצב שהוא עובר אליו ואע"פ שהוא נגד] (בכל ענין שיעתיקו אליו, ואם יהיה כנגד) טבעו, מפני בטחונו באלהים שלא יעשה לו אלא הטוב לו בכל ענין, כאשר תעשה האם החומלת לבנה ברחיצתו וחיתולו וקשירתו והתרתו על כרחו, כמו שאמר דוד, עליו השלום (תהלים קלא ב): אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמל עלי אמו כגמל עלי נפשי.

חוצות הלצות

וכיון שביארתי מתועלות הבטחון באלהים [ותועלותיו בעניני הדת] (והנאותיו בתורה) ובעולם
מה שנודמן לי, אבאר עתה מענין הבטחון שבעה דברים: אחד מהם, מה הוא הבטחון. והשני,
בסיבות הבטחון על הברואים, והשלישי, בביאור ההקדמות אשר בעבורן יתחייב הבטחון באלהים
וחיוב העסק בסיבות, והרביעי, בביאור הדברים, אשר בהם יהיה הבטחון וחיוב [טוב ורע שבהם]
(שכחו ונגותו בהם), והחמישי, בהפרש שיש בין עסק הבטח באלהים בסיבות [הפרנסה] (הטרף) ובין
עסק מי שאינו בוטח באלהים בהם. והששי, בביאור אופני חיוב גנות דעת [הסוברים משיכות]
(האומרים באריכות) התאוות בעולם ומייחלים נפשותם בקבלת עבודת האלהים [כשישיגו] (כשיגיעו)
לחפצם בו, והם בעלי המשכונות, והשביעי, במפסידי הבטחון באלהים וכל מה שצריך לדבר בענין
הבטחון ולקצר בחלקיו: